

Профільний Комітет провів круглий стіл щодо розмежування повноважень, обговорив ключові аспекти законопроекту і подальші кроки реформи децентралізації

23.4.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

22 квітня у Комітеті з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування відбувся круглий стіл на тему: «Засади розмежування повноважень між різними рівнями публічного врядування в Україні».

Захід відбувся у співпраці з Мінрозвитку за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та Центру експертизи багаторівневого врядування при Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи.

Учасники заходу обговорили подальші кроки після ухвалення в першому читанні законопроекту про засади розмежування та розподілу повноважень між рівнями публічного врядування (реєстр. № 14412), наголосивши, що це лише початковий етап системних змін.

Зокрема, йдеться про необхідність доопрацювання галузевого законодавства, внесення змін до Бюджетного кодексу України, а також оновлення понад 170 інших законодавчих актів.

За словами голови Комітету Олени Шуляк, 7 квітня 2026 року Верховна Рада України прийняла за основу законопроект на виконання одного з індикаторів Плану Ukraine Facility, який передбачає фінансову підтримку України з боку Європейського Союзу.

«Хоча документ не є остаточним і ще потребує доопрацювання, саме він дає змогу на законодавчому рівні розпочати роботу над одним із ключових завдань децентралізації. Остаточний строк його ухвалення був визначений на перший квартал 2026 року відповідно до умов ЄС. Водночас робота над законопроектом триває. Головна мета цієї ініціативи — забезпечити, щоб кожен громадянин міг отримати якісну публічну послугу, не заглиблюючись у те, як працює механізм її надання», — зауважила Олена Шуляк.

Голова Комітету нагадала, що реформа децентралізації триває з 2014 року, а питання розмежування повноважень визначено одним із базових у цьому процесі.

«Саме тому, а також з урахуванням строків, визначених Планом Ukraine Facility, остаточне ухвалення законопроекту наразі є для Парламенту завданням із зірочкою. До редакції, ухваленої 7 квітня, було подано майже 1800 поправок, і вона стала предметом активних дискусій. Водночас я впевнена, що попереду значна робота, результатом якої стане якісне законодавче рішення», — запевнила Олена Шуляк.

Заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін підкреслив, що законопроект № 14412 має важливе значення в контексті євроінтеграції України. Він також зазначив, що документ має рамковий характер.

За його словами, 21 квітня Україна отримала експертний висновок Європейського Союзу, який

загалом позитивно оцінює прогрес України у відповідному напрямі реформ. Водночас європейські партнери наголошують на необхідності подальшого галузевого розмежування повноважень і допускають можливість продовження строку остаточного ухвалення документа до першого кварталу 2027 року.

Окремо під час круглого столу обговорили наступний етап децентралізації — чітке розмежування повноважень між різними рівнями влади у соціальній, освітній, екологічній та інших сферах.

«Найбільша дискусія буде не навколо самої ідеї розмежування повноважень, а навколо її конкретного наповнення. Соціальна сфера, ветеранська політика, надання послуг на районному рівні — це ті напрями, де необхідно чітко визначити відповідальність і межі компетенцій кожного рівня влади. Тому попереду значний обсяг роботи на рівні профільних комітетів — зокрема у сферах освіти, екології, культурної спадщини та соціальної політики», — повідомила очільниця Комітету.

Директорка Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи Клаудія Лучіані у своєму виступі запевнила у непохитній підтримці Радою Європи реформ у сфері багаторівневого врядування в Україні, оскільки саме вони є основою демократії та міцним підґрунтям для швидкої європейської інтеграції. За її словами: «готувати фундаментальні зміни з розподілу повноважень завжди непросто, а консультації з різноманітними стейкхолдерами є важливим елементом цього процесу».

Клаудія Лучіані нагадала, що формати технічної підтримки Ради Європи, такі як правова експертиза законодавчих актів на відповідність Європейській хартії місцевого самоврядування, модерація дискусій з найбільш чутливих питань, залишаються надалі доступними для українських партнерів. Крім того, Директорка Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи підкреслила важливість вироблення конкретного і довгострокового плану заходів з подальшої реалізації реформи децентралізації.

Керівник відділу підтримки багаторівневої системи управління Програми «U-LEAD з Європою» Зьорен Гербст відзначив, що Україна вперше системно підходить до питання розмежування повноважень відповідно до європейських стандартів.

«Для «U-LEAD з Європою» підтримка децентралізації в Україні залишається одним із ключових напрямів роботи. Ми підтримували виконання євроінтеграційних індикаторів, пов'язаних із реформою місцевого самоврядування, і надалі будемо залишатися надійним партнером України в цьому процесі», — зауважив Зьорен Гербст.

Учасники заходу дійшли згоди, що ухвалення законопроекту про розмежування повноважень має супроводжуватися комплексним доопрацюванням галузевого законодавства, чітким визначенням компетенцій між рівнями публічного врядування та забезпеченням належних фінансових ресурсів для реалізації як власних, так і делегованих повноважень місцевого самоврядування. Це є необхідною передумовою підвищення якості публічних послуг і подальшого просування реформи децентралізації.

Участь у круглому столі Комітету взяли народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад та територій України, Офісу Президента України, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, громадського середовища та інших зацікавлених сторін.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272343.html